

Prooemium

sancti

Hieronymi

difficultatē opis. **S**e cūdō iuidorū detractiōne: ibi: Accedūt ad B. **T**ertio oīdit utilitatē: vt q̄s retrahit a lectiōe detractio iuidorū. p uocet ad studiū utilitas paucorū: Ideo in fine dīc: ppter emulos se nūq̄ a bono desistere. **L**oquens ḡ epis/ sit: Utrū r̄c. q. d. Diffi cultas est i faciēto qđ petitis / et etiā in negādo: quia sic amicorum molestiā suscitare: di cit ergo: Utrū r̄c. b **S**tatuī. i. diffiniui. **A**bnuere. i. nega re. d **S**entētū est. q. d. Non est fixū vel ratū i corde meo/ v̄zō im̄o cōtraire: qz in de scandalū se qretur. **A**llia l̄fa habet: Nam vt vob̄ aliqd imperātib̄ abnuere sequic̄e est. i. inhibūtias eet vobis qđ denegare. **O**neris impo psent. l. translatiōis. **C**eruices meas. **A**nte: prius. b **S**ub fasce. i. onere. **S**it i nobis. k **A**d hoc. id ē cū B. **S**edim incomodū est detractio iuidorū a lingua dolosa. **R**es scribit. l. itex scribūs et es dre libz r̄c. m **L**atina vo. i. trāslatiōes sacra de grēco i latīnū. **M**ulti em̄ trāslationē. lxx. interptū quā ip̄i fecerūt de he brēo i grēcū trāstule rūt i latīnū. n **A**ut quicqđ r̄c. i. acsi re phendere qđ a nobis trāsserf. o **M**ittit. i. laborare. p **Q**uid id ē aliqd. q **F**ati gādo. i. laborado. **E**xtrēme. i. maxie s **M**ūniata; in se creto/ nō i publico. t **L**ibz istū. t **G**asti diōsis. i. emul meis. v **S**upciliū. i. supbia vel derisionē. x **Q**uib̄ no. s. sc̄pta. y **E**xemplar: bui⁹ li bri. z **M**er inter. i. cuz magnō spacio. a **L**ibrariop. i. scri ptor: b **Clin⁹ tm.** c **H**ec apoc. Per B videt q̄ hieronym⁹ nō trāstulit tertium et al. tñuersa.

Incepit p̄emiū b̄ti Hieronymū in librū Eſdre.
Trūm difficult̄ sit fa-
v̄ cere qd̄ poſcitur an ne-
gare: necdū ſtatui. Mā
neq; vobis aliqd̄ imperatib;
abnſiere ſentē e: t magni-
tudo dñeris ipoſiti ita c̄rui-
ces p̄mit ut ān ſub falſe ruē-
dū ſit q; leuandū. Accedūt
ad hōc inuidorū ſtudia: q̄ oē
qd̄ ſcribim⁹ r̄phendēdū pu-
tāt: Et interdū p̄tra ſe cōſcie-
tia repugnātē publice lace-
rāt: q̄ occulte legūt intātū vt
clamare cōpellar et dicere:
Dñe libera animā meā a la-
bijs iniqſ t a lingua dolosa.
Lern⁹ ānus ē q̄ ſp̄ ſcribitis
latq; r̄ſcribil ut eſdrē librꝝ/
vobis de hebr̄o traſferaz:
quasi non habeatis greca et
lātīna volumīa: Aut quicqd̄
illud ē qd̄ a nobis vertit nō
ſtatiſ ab oībus cōſpuendū
ſit. Fruſtra autē (vt ait qdā)
nuti ne quid aliud fatigādo
niſi odiū gr̄rere extremerē de-
mentē ē. Itaq; obſecro vos
mi dōmon t rogaſiāe chariſ-
simi vt priuata lectiōe cōtē-
ti: librūm nō efferat i publi-
cū: nec fastidiōſis ingerat is
cibos: vitetisq; eoz ſupciū
q̄ iudicare tñ de alijs et ipi
facere nihil nouerūt. Si qui
aut fratrū ſūt qbūs nr̄a non
displicēt his tribuat̄ exēm-
plar: admonentes vt hebreā
noia (qrū grādis in hoc vo-
lumine copia eſt) diſtincte et
p̄ interualla traſcribat. Hil-
bil em̄ pderit emendaſſe li-
brū: miſi emēdatio librātior
diligētia cōſerueſ. Nec que-
q̄ moueat q̄ vñū ſ a nobis
editus eſt liber: nēc apocry-
phꝝ tertij t q̄rti libri ſom-
nijs delectet: qz et apud he-
breos eſdrē ne emiq; ſimo-
nes in vñū volumē coartan-
tur: et q̄ nō habent apud il-
los nec dē. xxiiij. ſenib⁹ ſūt
pcul abiſciēda. Si q̄s autē
ſeptuagita vobis oppoſuerit
interptes: qrū ſexemplaria va-
rietas ipaſa lacerata et tuerſa
demōſtrat: nec pōt vñū ven-

asserit quod diuersum est: mittite eum ad euangelia: in quibus multa ponuntur quae de veteri testamento apud lxx. interpres non habent: velut illud: Qui nascare vocabit: et Ex Egypto vocavi filium meum: et Eli debuit in quem respuxerit: Multa quae alia a latiori opere reseruamus: et quae ab eo vbi scripta sunt. Lungs pferre non potuerit vos legite de his exemplaribus quae nupera nobis edita maledicorum quotidie linguis comedidi. Sed ut ad compendium veniam certe quod illatur sum equissimum est. Edidi aliquod quod non habet in greco: vel aliter habet quae a me versus est. Quid interpretem laniat: Interrogat hebreos: et ipsis auctoribus translationi meae vel accommodet vel arrogent vel derogent fidei. Proorro aliud est si clavis quod dicis oculis mihi volunt male dicere: et non imitari grecorum studium et benivolentiam: quod post lxx. translatores iam christi euangelio coruscante iudeos et hebionitas legis veteris interpres: aquilam videlicet et symmachum et theodotum et curiose legunt: et per origenem laborem in heraplois ecclesijs dedicant: Quanto magis latini grati esse deberent quod exultant cernerent greciam a se aliquod mutuari: Primum enim magno sumptuum est: et infinite difficultas: exemplaria posse habere oia. Deinde etiam quod habuerint: et hebrei sermonis ignari sunt: magis errabunt: ignorantes quae e multi verbis dixerit. Quod etiam sapientissimo cuidam nupera apud grecos accidit: ut interduz scripure sensum relinquens: viuis cuiuslibet interpres sequeretur errorem. Nos autem quod hebreos lingue saltem puam habemus sciam: et latinum nobis vicimus sermonem non deest: et de aliis magis possumus iudicare: et ea quae ipsi intelligimus in nostra lingua expromere. Itaque licet excedra sibilet: victor quod sinon incendia faciat: namque meum iuuante christo silebit eloquium: etiam quod lingua balbutiet. Legatur quod volunt: quod nolunt abiiciunt: euentilent apices: lras calumniant. Magis via charitate provocabor ad studium quam illorum detractione et odio deterrehor. Eroliat pemini.